

[Statsministeren.]

det ærede Medlems Indignation over Kommissionens behandling „bag lukkede Døre og nedrullede Gardiner“ har det allermindste søgte i sig. Det ærede Medlem har, hvad angaar Kommissionens Arbejdsmaader, anerkendt og bifaldet den Fremgangsmaade, som anvendtes, med officielle Meddelelser til Offentligheden efter hvert Møde eller efter hver Serie Møder, og efter nærmere Aftale været med til at bestemme, naar større eller mindre Aktstykker helt skulde offentliggøres; men jeg kan tilføje, at jeg har, ligesom det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har sagt for sin Del, heller ikke noget, der skal holdes skjult, og hvis det ærede Medlem kan slutte sig til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i Kravet om Offentliggørelse af Referaterne fra Forfatningskommissionen, skal det i hvert Fald ikke strande paa Ministrenes Vilje. Enhver ved selvfølgelig, at man gaar til Kommissionsforhandling i Sagens og Medlemmernes Interesse, og at en Kommissionsforhandling maa have Karakteren af en fri Drøftelse. Hvis man vil gøre Nytte ved Drøftelsen, er det i hvert Fald det naturlige, baade i denne Sag og i de mange Sager, Venstre igennem Tiderne overlod til Kommissioner, dengang da Venstre var det bestemmende Parti.

Det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen har gjort en enkelt Bemærkning uden for selve Forslaget, som jeg gerne med det samme vil sige et Par Ord til. Det ærede Medlem spurgte, om det overhovedet var muligt at skaffe Plads til Den forenede Rigsdags 205 Medlemmer. Jeg tror ikke, det kan være nogen uoverstigelig Hindring, selv om den maatte voldsomt Besvær. Jeg har i hvert Fald i Hovedet en Plan for, hvordan den nødvendige Plads kan tilvejebringes til de Sammenkomster, Den forenede Rigsdag skal holde. De øvrige Enkeltheder skal jeg altsaa foreløbig overlade til fri Drøftelse i Udvalget, jeg kan jo senere faa Lejlighed til yderligere at ytre mig. Jeg skal imidlertid gøre nogle enkelte Bemærkninger om nogle bestemte Realiteter, som i særlig Grad er draget frem.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen og andre, jeg tror ogsaa en af de juridiske Kritikere, siger, at den nye Valgordning er indviklet. Det kan ikke være rigtigt. Den nye Valgordning er baseret paa det Valgsystem, som har bestaaet i en lille Snes Aar. Jeg indrømmer, at Tillægsmandfordelingen efter denne snart en Snes

Aar gamle Valgordning er indviklet — jeg kender adskillige jævne Mænd, der aldeles ikke kan forstaa, at naar man har givet sin Stemme i Skagen, er der en Repræsentant paa Lolland-Falster, der faar Mandatet —, men denne Indviklethed har vi jo nu efterhaanden vænnet os til, og det er paa den samme Indviklethed, vi nu bygger. Det er altsaa ikke en ny Indviklethed, der er tilvejebragt.

Det kan dog ikke være indviklet, at der i Stedet for 149 skal vælges 169 uden for Færøerne i Opstillingskredse og paa Tillægsmandater akkurat som hidtil, og det kan heller ikke være indviklet, at Kandidaterne, der stiller sig ved det almindelige Valg, forud meddeler, hvilken Landsliste der skal have deres Stemmer, og Udvælgelsen af de 34 Rigstingsmedlemmer af de af Partierne opstillede Lister i Forhold til de afgivne Stemmer er jo aldeles ikke indviklet. Jeg er sikker paa, at Indenrigsministeriet med største Lethed klarer dette lille Problem. At de 169 valgte Kandidater derefter skal træde sammen og, efter at have godkendt Mandaterne, efter Forholdstalsvalgmetoden afgive 34 Medlemmer, er akkurat det samme, som nu sker, hver Gang vi vælger et Udvalg, og det besørger Bureauet ganske smertefrit for Rigsdagens Medlemmer. Jeg kan derfor ikke se mindste Berettigelse i denne Kritik af det indviklede System. Det hele er saa let og ligetil.

Det er rigtigt, hvad der er sagt, at man meget vel kunde undgaa flere Detailbestemmelser i Grundloven, f. Eks. disse Bestemmelser om Valgordningen. For disses Vedkommende kunde man indskrænke sig til at angive Hovedpunkterne i Grundloven og overlade Detailreglerne til Valgloven. Naar det ikke er sket fra Kommissionens Haand, er det ganske naturligt, fordi vi ikke havde Valgloven til Behandling. Vi maatte altsaa i Grundlovsforslaget angive, hvorledes Ordningen af Kommissionens Medlemmer tænkes udført, thi vi kunde ikke lade dette være en Hemmelighed. Vi maatte altsaa paa det Stadium, hvor vi skulde afgive en Betænkning, meddele Rigsdagen og Offentligheden, hvordan man tænkte sig, at denne Ordning skulde fungere ogsaa i Detailler. Hvis Udvalget nu vil det, saa kan man jo godt foretage den Adskillelse, der her er Tale om, og føre Detailreglerne over i Valgloven, hvor der jo i Forvejen er optaget i Hovedsagen det, der behøves, i det Forslag, som nu foreligger, og indskrænke sig til at fastslaa, at saa og saa mange skal der være paa den og den Maade i Rigsdagen o. s. v., alt-